

REFERAT Miljø- og teknikudvalget 2022-2025 d. 06-05-2025

Mødedato Tirsdag d. 06. maj 2025 kl. 16:00

Mødested D.2.58

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opdateret kollektiv trafikplan 2024.....	4
Drøftelse af miljø- og teknikudvalgets budget 2026-2029.....	7
Vedtagelse af forslag fra det grønne råd, som søges indarbejdet i omlægningsplanen for Randers ko	12
Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo 2025-2034.....	14
Prioritering af midler til projektledelse, skovrejsning 2025-2027.....	16
Retningslinjer for beskyttelse af kommunale træer.....	19
Takst for styrket affaldstilsyn.....	21
Klimaplan 2050 - Statusrapport 2024.....	23
Forslag fra Anker Boje, Østbroen vedr. dispensation for udeservering ved MUNN.....	25
Anmodning fra Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti vedr. udpegning af §3 arealer.....	26
Gensidig orientering.....	27

Punkt 47: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-49-23

Beslutning

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i udvalgmødet.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Punkt 48: Opdateret kollektiv trafikplan 2024

13.05.16-P15-1-23

Resumé

Midttrafiks kontrakter på bybus- og lokalruterne i Randers Kommune udløber i 2028. Af hensyn til levering af busser er det nødvendigt, at udbuddene er gennemført senest to år inden forventet kontraktstart. Det vil sige, at udbuddene skal være gennemført medio 2026. På baggrund heraf foreslår forvaltningen, at revisionen af servicemål m.m. afventer resultatet af de nærtforestående udbud på kommunens bybus- og lokalruter. Resultatet af udbuddet kan få indflydelse på økonomien i den kollektive trafik.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at den kollektive trafikplan og de aktuelle servicemål fastholdes, indtil der er gennemført udbud på bybus- og lokalruterne.

Beslutning

Godkendt.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udviklingen i busdriften i Randers Kommune:

- I budget 2023-2026 blev der tildelt 12 mio. kr. i 2023 til busdriften, som var trængt økonomisk blandt andet pga. øgede brændstofudgifter og eftervirkningerne fra COVID19. Samtidig blev det besluttet, at der skulle laves en ny kollektiv trafikplan med tilpasning af busdriften til kommunens økonomi med driftsstart i januar 2024. Løsningsforslagene blev præsenteret som en del af budgetmaterialet til budget 2024-2027.
- I budget 2024-2027 blev det besluttet, at nedsætte en hurtigarbejdende arbejdsgruppe med deltagelse fra Midttrafik, forvaltningen og repræsentanter for buschaufførerne. Arbejdsgruppens opgave bestod i at udforme supplerende og tilpassede forslag til besparelser. Forslagene skulle tage afsæt i det allerede udarbejdede oplæg til besparelser på den kollektive trafik fra og med sommeren 2024. Disse forslag er primært rettet mod muligheder for at foretage rute- eller køreplantilpasninger med mindst mulige konsekvenser for borgerne – herunder landdistrikterne.
- På byrådets møde den 18. december 2023 blev arbejdsgruppens oplæg til rute- og køreplantilpasninger, som udmøntning af besparelser på busdriften i Randers Kommune, præsenteret og godkendt.
- Rute- og køreplantilpasningerne blev gennemført til køreplansskiftet sommeren 2024.

Konsekvenser af besparelser

Randers Kommune

Arbejdsgruppens opgave med at udforme supplerende og tilpassede forslag skulle tage udgangspunkt i tiltag A: Nedlæggelse af bybuslinje 4 og tiltag G: Halvering af frekvens fra kl. 10-13. Forslagene er beskrevet i bilag 1 "Evaluering af den kollektive trafikplan for Randers Kommune".

Forslaget blev præsenteret og godkendt af byrådet den 18. december 2023. Det betød, at bybuslinje 4 blev reduceret til hverdagskørsel morgen og eftermiddag. Samtidig blev en række andre buslinjer omlagt og tilpasset for at mindske konsekvenserne af reduktionerne. Forslaget imødekom tilpasning til kommunens økonomi uden, at det blev nødvendigt at

lave reduktioner midt på dagen. Efter tilkendegivelse fra busselskaber/chaufførerne om, at reduktioner i frekvens midt på dagen ville bidrage negativt til deres arbejdsmiljø, blev dette ikke medtaget i løsningsforslaget.

Forvaltningen vurderer, at fremgangsmåden med at drøfte kvalificerede forslag i dialog med busselskaber og chauffører har mindsket konsekvenserne ved at gennemføre besparelserne på kommunens ruter. Samtidig har det mindsket passagerfrafaldet, som ellers er forventeligt ved så store ændringer, da der er fundet alternative løsninger som erstatning for reduktionen på bybuslinje 4.

Region Midtjylland

Region Midtjylland gennemførte i sommeren 2023 besparelser på buskørslen, som betød reduktioner, hvor flere af kommunens byer nu ikke har den minimumsbetjening, som byrådet vedtog i forbindelse med kommunens kollektive trafikplan fra 2020. Konsekvensen af de regionale besparelser er, at der nu er flere af kommunens større byer, hvor de vedtagne servicemål ikke er opfyldt.

Det drejer sig om *Nørbæk, Fårup, Asferg, Gassum, Spentrup, Uggelhuse og Hørning*.

Servicemålene fra kollektiv trafikplan 2020.

Servicemål for kollektiv trafikplan 2020

Antal indbyggere:	Antal afgang, dagtimer hverdage:	Antal afgang, aften (efter kl. 19) hverdage:	Antal afgang, lørdag og søndag:	Tilladt gangafstand:
Over 2.000	18 busafgange	3 busafgange	8 busafgange	-
500 - 1.999	10 busafgange	2 busafgange	6 busafgange	-
200 - 499	6 busafgange	2 Flexbusafgange	6 Flexbusafgange	max. 800 meter
100 - 199	Skolekørsel + 6 Flexbus	2 Flexbusafgange	6 Flexbusafgange	max. 1.600 meter
0 - 99	Skolekørsel + Flextur	Flextur	Flextur	-

Servicemålene fra den kollektive trafikplan er en målsætning om, hvordan byerne i Randers Kommune ønskes betjent med kollektiv trafik. Både af hensyn til bosætning og udvikling, men også som et godt afsæt for den grønne omstilling og alternativ til bilen, samtidig har det også betydning for kommunens virksomheder, hvordan byerne er betjent af hensyn til medarbejderes mobilitet.

De kommende år

Midttrafiks kontrakter på bybus- og lokalruterne i Randers Kommune udløber i 2028. Af hensyn til levering af busser, er det nødvendigt at udbuddene er gennemført senest to år inden forventet kontraktstart. Udbuddene bliver således startet i løbet af 2025 og forventes gennemført medio 2026 med planlagt kontraktstart medio 2028.

Forventningen forventer på nuværende tidspunkt, at udgiften til kørslen i bedste fald forbliver uændret, eller at den bliver dyrere på grund af udbud på fossilfrie drivmidler. Det gælder både bybus- og lokalruterne.

Forvaltningen foreslår på denne baggrund, at fastholde det nuværende serviceniveau i den kollektive trafikplan indtil udbuddene er gennemført, og indtil udgifterne til bybus og lokalbuskørslen er kendte fra 2028 og frem.

Samtidig understøtter fastholdelse af serviceniveauerne fra den kollektive trafikplan 2020 ønsket om at skabe et godt kollektivt transporttilbud i hele kommunen. Endelig og ikke mindst er servicemålene i tråd med den grønne omstilling og kommunens klimaplan. Klimaplanen er på nuværende tidspunkt ved at blive revideret med konkrete måltal bl.a. for den kollektive trafik, for at nå målsætningerne i de kommende år.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Bilag 1 Kollektiv trafikplan 2024 Beslutningsgrundlag

Punkt 49: Drøftelse af miljø- og teknikudvalgets budget 2026-2029

00.30.00-S55-1-25

Resumé

Som en del af budgetprocessen gives en orientering om udvalgets budget, herunder bevillinger, der udløber i budgetperioden.

Fagudvalgene har mulighed for at komme med forslag og eventuelle omprioriteringer til budget 2026-2029 på udvalgets område. På den baggrund foreslås en drøftelse med henblik på den endelige behandling af udvalgets eventuelle forslag og omprioriteringer på næste udvalgmøde.

Budgetforslag til udvidelser, herunder ønsker om videreførelse af bevillinger, der udløber, bør som udgangspunkt ledsages af forslag til finansiering indenfor eget udvalgsområde.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at orienteringen om udvalgets budget 2026-2029 tages til efterretning.
2. at udvalget drøfter forslag, input og eventuelle omprioriteringer til budget 2026-2029 med henblik på beslutning på næste møde.

Beslutning

1. at taget til efterretning.
2. drøftet.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Nedenfor er en gennemgang af de væsentligste poster i udvalgets basisbudget samt ændringer i budgetperioden for henholdsvis drift og anlæg.

Drift

Tabellen nedenfor viser det samlede driftsbudget for miljø- og teknikudvalgets bevillingsområder. Som det fremgår, udgør oprindeligt budget 371,1 mio. kr. i 2025. Desuden vises budgettet i overslagsårene 2026-2029. Nedenfor tabellen redegøres for ændringer i budgettet i budgetperioden.

Tabel 1 viser oversigt over det samlede driftsbudget for miljø- og teknikudvalgets bevillingsområder

	2025	2026	2027	2028	2029
(1000 kr. - 2025 priser)	Oprindeligt budget	Budgetoverslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag	Budgetoverslag
Miljø- og teknikudvalget	371.122	366.618	364.674	364.578	364.578
Miljø og teknik, skattefinansieret	384.122	379.617	377.674	377.578	377.578
Natur og Miljø	25.943	26.899	25.652	25.652	25.652
Natur og Miljø	22.854	23.814	22.567	22.567	22.567
Randers Naturcenter	3.089	3.086	3.086	3.086	3.086
Vej og Trafik	171.866	170.549	169.049	168.299	168.299
Vejvedligeholdelse og belægninger	68.742	67.487	65.987	65.237	65.237
Vejrlig	14.732	14.732	14.732	14.732	14.732

Kollektiv trafik	98.256	98.256	98.256	98.256	98.256
Parkering	-9.864	-9.926	-9.926	-9.926	-9.926
Ejendomsservice	190.714	187.373	187.073	187.078	187.624
Driftsafdeling	-5.635	-4.716	-4.716	-4.716	-4.716
Miljø og teknik, takstfinansieret	-12.800	-12.800	-12.800	-12.800	-12.800
Affald og Genbrug	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
Rottebekæmpelse	200	200	200	200	200
Kirkegårde	0	0	0	0	0

Samlet set stiger budgettet for Natur og Miljø med 0,9 mio. kr. fra 2025 til 2026, hvorefter det falder med 1,2 mio. kr. fra 2027 og frem.

Stigningen på netto 0,9 mio. kr. skyldes på den ene side budgettet til naturgenopretning - puljemidler til natur, klima og miljø på 1,2 mio. kr., som med budget 2025-2028 blev videreført i 2026 (i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 søges der om flytning af midlerne fra drift til anlæg efter samme procedure, som ved bevillinger for tidligere år) og tilført budget på 0,3 mio. kr. årligt til afledt drift til badesø på Nordre Fælled, som blev afsat i budget 2024-2027 fra 2026 og frem. Omvendt sker der en reduktion af budgettet på 0,6 mio. kr. som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028.

Budgettet til Naturcenteret falder med 10.000 kr. fra 2025 til 2026 og frem som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskataloget, der blev vedtaget med budget 2023-2026.

Det samlede budget til Veje og Trafik falder med 1,3 mio. kr. fra 2025 til 2026, 1,5 mio. kr. til 2027 og 0,8 mio. kr. fra 2027 og frem.

For vejvedligeholdelse og belægninger falder budgettet med 1,3 mio. kr. fra 2025 til 2026 som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med henholdsvis budget 2023-2026 svarende til 0,7 mio. kr. og budget 2025-2028 svarende til 0,6 mio. kr. Budgettet falder med yderligere 1,5 mio. kr. til 2027 dels som følge af bortfald af bevilling på 1,0 mio. kr. til løft af vejvedligeholdelse, der blev bevilget i hvert af årene 2025 og 2026 i budget 2025-2028, og dels 0,5 mio. kr. som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028. Faldet på 0,8 mio. kr. fra 2027 til 2028 skyldes udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028.

På parkeringsområdet falder budgettet med 62.000 kr. fra 2025 til 2026 som følge af udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028.

For Ejendomsservice falder budgettet med 3,3 mio. kr. fra 2025 til 2026 og med yderligere 0,3 mio. kr. fra 2027 og frem. I 2029 stiger budgettet med 0,5 mio. kr. Faldet fra 2025 til 2026 skyldes 0,9 mio. kr. til udmøntning af effektiviserings- og besparelseskataloget, der blev vedtaget med budget 2023-2026, 1,0 mio. kr. til udmøntning af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028, 0,6 mio. kr. grundet ophør af lejekompensation vedrørende Langvang og 0,7 mio. kr. til finansiering af driftsfinansieret anlæg vedrørende istandsættelse af Odinsgade 4.

Fra 2026 til 2027 falder budgettet med 0,2 mio. kr. som følge af udmøntning af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028 og med 0,1 mio. kr. som følge af bortfald af bevilling til afledt drift. Det stort set uændrede budget fra 2027 til 2028 er udtryk for en nettovirkning af henholdsvis en reduktion på 0,2 mio. kr. som følge af udmøntning af effektiviserings- og besparelseskatalogerne, der blev vedtaget med budget 2025-2028 og en stigning på 0,2 mio. kr. som følge af, at finansieringen af driftsfinansieret anlæg vedrørende istandsættelse af Odinsgade 4 udløber i løbet af 2028, hvilket også er årsagen til stigningen på 0,5 mio. kr. i 2029.

Driftsafdelingens budget stiger med 0,9 mio. kr. fra 2025 til 2026 som følge af bortfald af fremrykning af budget til maskininvesteringer.

For det takstfinansierede område gælder, at området er finansieret af takster/gebyrer, og at de enkelte områder over tid skal hvile i sig selv. Budgettet i overslagsårene er udtryk for en videreførelse af årets budget og genbudgetteres for det enkelte budgetår. For Affald og Genbrug gælder, at borgerne har gæld til kommunen. De budgetterede nettoindtægter er således udtryk for, at der er budgetlagt med gældsafvikling på området og omvendt for rottebekæmpelse.

Anlæg

Tabellen nedenfor viser budgettet for anlæg under miljø- og teknikudvalget med budget i perioden 2025-2028. Desuden kan der være anlægsprojekter, der har haft budget i tidligere år, men som endnu ikke er afsluttet. Nedenfor tabellen redegøres for ændringer i budgettet i budgetperioden.

Tabellen viser anlægsbudgettet for miljø- og teknikudvalget i perioden 2025-2028

Miljø- og teknikudvalget (1.000 kr. - 2025 priser)	U/I	2025 Oprindeligt budget	2026 Rådighedsbeløb	2027 Rådighedsbeløb	2028 Rådighedsbeløb
Miljø og teknik, skattefinansieret		106.540	84.491	87.291	87.501
Anlæg af cykelstier, ramme	U	1.284	501	1.284	1.284
Badesø Nordre Fælled	U	4.000			
Brandteknisk gennemgang	U	2.555	2.555	2.555	
Bygningsvedligehold - skoleområdet (B25)	U	6.700			
Bygningsvedligehold, pulje	U	51.921	54.295	58.342	60.707
Cykelsti langs Hammelvej	U	10.000	2.100		
Cykelsti langs Hammelvej	I	-500	-5.000	-400	
Diverse vejprojekter, ramme	U	367	853	2.084	2.084
Energibesparende foranstaltninger, pulje	U	17.513	17.513	17.513	17.513
Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds	U	-1.100			
Etablering af ladestander, kommunale	U	2.044	2.044		
Gl. Århusvej, reetablering	U		4.000		
Gudenåstien	I	-2.000			
Infrastruktur, koordinering/styring	U	1.000	1.000	1.000	1.000
Naturforvaltningsprojekter	U	3.628	2.095	3.628	3.628
Naturgenopretning i perioden 2020- 2023	U	1.200			
Sikre skoleveje mv., ramme	U	1.284	1.284	1.284	1.284
Støjafskærmning i Helsted	U	6.643			
Udbyhøjfærge - dokning 2025	U	0	2.500		
Udbyhøjfærge - dokning 2025	I	0	-1.250		
Vand- og naturgenopretningsprojekter	U	2.400	2.400	2.400	
Vand- og naturgenopretningsprojekter	I	-2.400	-2.400	-2.400	

Der er afsat en årlig ramme på 1,3 mio. kr. til anlæg af cykelstier. I 2026 er der udmøntet 0,8 mio. kr. fra rammen til en ekstrabevilling til projektet Cykelsti langs Hammelvej.

I budget 2024-2027 blev der afsat i alt 7 mio. kr. til Randers Kommunes bidrag til realisering af en badesø på Nordre Fælles. Beløbet fordeler sig med 3 mio. kr. i 2024 og 4 mio. kr. i 2025.

Som følge af nye regler vedrørende brandsyn må der imødeses behov for ombygninger og andre bygningsmæssige tilpasninger. På den baggrund blev der i budget 2024-2027 afsat en ramme på i alt 10 mio. kr., fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2027, for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn.

I budget 2025-2028 blev der afsat en pulje 6,7 mio. kr. til bygningsvedligehold på skoleområdet.

Med den 10-årige investeringsplan i budget 2020-2023 blev det besluttet gradvist at øge puljen til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. Fra 2028 udgør budgettet 60,7 mio. kr., med budget 2024-2027 er budgettet til bygningsvedligehold løftet med 5 mio. kr. årligt i 2024 og 2025. Løftet blev med budget 2025-2028 videreført med 5,2 mio. kr. i 2026. Som følge af merforbrug i 2023 grundet investeringer i fremrykkede projekter, blev der fremrykket budget til 2023. Der er fremrykket 6,5 mio. kr. fra hvert af årene 2024-2026 svarende til i alt 19,5 mio. kr.

Statens cykelpulje har givet tilsagn om støtte til projektet Cykelsti langs Hammelvej. Den samlede udgift til projektet udgør 12 mio. kr. i perioden 2023 til 2026. Vejdirektoratet støtter projektet med 50% svarende til 6 mio. kr. Indtægten forventes i perioden 2024-2027. Byrådet godkendte projektet den 25. september 2023 og gav en tillægsbevilling på 2,5 mio. kr. til at udføre et ændret projekt i form af dobbeltrettet cykelsti langs Hammelvej den 24. februar 2025. mio. kr.

Der er afsat en årlig ramme til diverse vejprojekter. I 2025 er rammen til diverse vejprojekter reduceret med 2 mio. kr., da midlerne indgår i finansieringen af budget 2022-2025. Med budget 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028. Den 31. marts 2025 godkendte byrådet en bevilling til en midlertidig løsning for stibroen i Fårup finansieret af rammen til diverse vejprojekter i 2025 og 2026.

Der er afsat en årlig pulje til energibesparende foranstaltninger på 17,136 mio. kr. jf. den 10-årige investeringsplan. Midlerne er lånefinansierede.

I budget 2022-2025 blev der afsat 2,5 mio. kr. i 2023 til etablering af lysregulering i krydset Enghøj Alle - Hobrovej. Forvaltningen har i efteråret 2023 gennemført analyser af trafikken i krydset Hobrovej – Helstedvej/Enghøj Allé i samarbejde med en ekstern rådgiver. Dette mundede ud i en anbefaling om ikke at etablere et signalanlæg i krydset, men derimod at lave mindre geometriske tilpasninger. Byrådet vedtog den 26. august 2024 forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej, og den afledte mindredgift på 1,1 mio. kr. er med budget 2025-2028 indregnet som en besparelse.

Byrådet godkendte den 26. august 2024 forslag om etablering af ladestanderinfrastruktur ved de kommunale bygninger over en treårig periode fra 2024 til 2026. Der er tale om et driftsfinansieret anlæg.

Den 16. december 2024 besluttede byrådet at afsætte 10 mio. kr. i 2025 og 2 mio. kr. i 2026 til reetablering af Gl. Århusvej ved Ølst.

I budget 2022-2025 blev der reserveret 1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til finansiering af Gudenåstien under forudsætning af, at der sikres finansiering til den anden halvdel af udgiften fra eksterne parter. Der er nu sikret medfinansiering fra eksterne parter og arbejdet med etableringen af stien er igangsat. Indtægten forventes modtaget, når projektet er realiseret.

Med budget 2023-2026 blev der afsat ressourcer fra de eksisterende og kommende infrastrukturprojekter til koordinering og styring af projekterne. Der er på den baggrund afsat 1 mio. kr. årligt til koordinering og styring af infrastrukturprojekterne finansieret med 0,4 mio. kr. fra infrastrukturpuljen og 0,6 mio. kr. fra de afsatte midler til opsparring til Klimabroen (BY27/3-2023).

Der er afsat en årlig ramme på 3,628 mio. kr. til naturforvaltningsprojekter. Der er i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2024 fremrykket budget på 1,5 mio. kr. fra 2026 til 2024.

I budget 2024-2027 er det besluttet at videreføre og forøge puljen vedrørende naturgenopretning - natur, klima og miljø. På den baggrund er der afsat 1,2 mio. kr. årligt i årene 2024 og 2025. Med budget 2025-2028 blev bevillingen videreført i 2026. I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 søges om flytning af midlerne fra drift til anlæg.

Der er afsat en årlig ramme til sikre skoleveje på 1,284 mio. kr.

Der er tidligere afsat 2 mio. kr. til støjskærm langs E45. I budget 2024-2027 blev der reserveret yderligere 6,5 mio. kr. i 2025 til etablering af støjskærmen ved Helsted. Projektet udføres i samarbejde med Vejdirektoratet.

For dokning af udbyhøjfærgen er der tale om vedligeholdelsesarbejde. I henhold til driftsoverenskomsten mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune finansieres drift- og anlægsudgifter af kommunerne med 50% fra hver kommune. Dokning er udskudt fra 2025 til 2026.

Vand- og naturgenopretningsprojekter vedrører udgifter og indtægter knyttet til gennemførelse af vand- og naturgenopretningsprojekter udpeget af staten i de statslige vand- og natura 2000 planer. I perioden 2022 til 2027 forventer forvaltningen at få bevilliget statslige projektmidler til gennemførelse af de lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter på samlet 12 mio. kr. Byrådet godkendte projektet den 30. januar 2023.

Budgetforslag og omprioriteringer

Miljø- og teknikudvalget har mulighed for at komme med forslag til udvidelser, som udvalget ønsker skal indgå i de politiske forhandlinger om budget 2026-2029 samt omprioritere indenfor egne bevillingsområder. Desuden skal udvalget tage stilling til, hvad udvalget foreslår, der skal ske med bevillinger, der udløber i budgetperioden 2026-2029.

Udgangspunktet for drøftelserne er, at nye forslag om udvidelser bør ledsages af forslag til finansiering indenfor eget udvalgsområde. Det samme gælder bevillinger, der udløber, men foreslås forlænget.

Sikring af økonomisk balance

På udvalgets område er der to områder, som der er særligt fokus på i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2025. Det drejer sig om udgifterne til el, vand og varme under Ejendomsservice samt parkeringsområdet under Veje og Trafik.

For nuværende er det dog forvaltningens vurdering, at der ikke er behov for en drøftelse af tiltag til sikring af økonomisk balance.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Eventuelle forslag til udvidelser bør som udgangspunkt ledsages af forslag til finansiering indenfor eget udvalgsområde. Det samme gælder bevillinger der udløber, men foreslås forlænget.

I tilfælde af økonomisk ubalance på et givent område forudsættes, at udvalget drøfter tiltag til sikring af budgetbalance.

Forslag til finansiering af udvalgets eventuelle forslag til udvidelser og omprioritering samt sikring af budgetbalance vil indgå i forbindelse med udvalgets endelige behandling på næste udvalgmøde. Udvalgets endelige budgetønsker vil indgå i de politiske forhandlinger om budget 2026-2029.

Bilag

Drøftelse af miljø- og teknikudvalgets budget 2026-2029_MTU_060525.pptx

Punkt 50: Vedtagelse af forslag fra det grønne råd, som søges indarbejdet i omlægningsplanen for Randers kommune

13.02.08-P00-2-25

Resumé

Som del af det igangværende arbejde med udarbejdelse af den første omlægningsplan i regi af den lokale grønne trepart og i overensstemmelse med byrådets beslutning herom, har forvaltningen indhentet forslag fra det Grønne Råd i forhold til deres bud på fokus i omlægningsplanen for Randers kommune.

Forvaltningen vil på mødet gennemgå de indhentede bud fra det Grønne Råd med henblik på en afklaring af om alle eller dele af deres bud skal medtages i det videre arbejde med at udarbejde udkast til omlægningsplanen for Randers kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget

1. at udvalget beslutter hvilke forslag, der skal indgå i udarbejdelsen af omlægningsplanen.

Beslutning

Udvalget besluttede, at alle forslagene fra det grønne råd skal indgå i udarbejdelsen af omlægningsplanen med 5 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Frank Nørgaard.

Frank Nørgaard begærede sagen i byrådet med standsningsret.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Med "Aftale om et Grønt Danmark" og "Aftale om Implementering af et Grønt Danmark" har kommunerne en central rolle med ansvar for planlægning og implementering af den ambitiøse arealomlægningsindsats målrettet markante CO2 reduktioner, god økologisk tilstand af havmiljøet og mere og bedre sammenhængende natur.

Byrådets opgave er underopdelt i 3 hovedindsatser.

- vedtagelse af principper for arealomlægningen.
- vedtagelse af omlægningsplanen for Randers kommune.
- gennemførelse af arealomlægning via konkrete projekter finansieret af staten og i et frivilligt samarbejde med lodsejerne.

Nærværende sag omfatter hovedindsats 2.

Arealomlægningen omfatter på nationalt plan omlægning af landbrugsjord,

- til lavbundslande, der binder CO2 svarende til 140.000 ha på landsplan.
- til skovrejsning på 250.000 ha, der binder CO2 og giver en kvælstof reduktion.
- til lavbund – og vådområder der giver en kvælstof reduktion.
- til ny sammenhængende natur, omfattende 20% beskyttet og 10% stærkt beskyttet natur ud af det samlede areal.

For at sikre udrulningen af den nationalt aftalte arealomlægning skal kommunerne udarbejde dynamiske omlægningsplaner senest i 2025, der angiver de arealer, som kan opnå statslig støtte til en omlægning. Omlægningsplanen skal således udpege, hvilke landbrugsarealer, der kan tages ud af drift og overgå til andre formål, og skal udarbejdes som kommuneplantillæg.

Byrådet godkendte på deres møde den 31. marts 2025 processen for udarbejdelsen af den første omlægningsplan herunder, at det Grønne Råd i april kan komme med deres bud på vigtige områder for naturen og mere biodiversitet, som

de anbefaler inddrages i omlægningsplanen.

Nærværende sag omhandler de anbefalinger som det Grønne Råd har udarbejdet.

Anbefalinger fra det Grønne Råd

Det Grønne Råd er i forbindelse med deres arbejde blevet præsenteret for de principper for udpegningen af arealerne omfattet af omlægningsplanen, som er vedtaget af byrådet den 31 marts. 2025 sag nr. 54 omfattende følgende kriterier for udpegningen.

- De mest effektive arealer i forhold til CO2 binding.
- De mest effektive arealer i forhold til Kvælstof optag.
- Arealer, der samlet giver flest mulige synergier i forhold kulstof, kvælstof, biodiversitet og grundvandsbeskyttelse.
- Arealer, der også er omfattet af Gudenåplanen prioriteres højt.
- Skovrejsning på toppen af ådalene med fokus på beskyttelse af ådalsnatur og begrænsning af N udsivning til ådalene.
- Forhindre at der på markerne vil være behov for en national miljøregulering af kvælstof forbruget.

I relation hertil oplyser det grønne råd til forvaltningen, at de støtter fuldt op om de af byrådet vedtagne principper for udpegningen af arealerne omfattet af omlægningsplanen.

Dernæst kommer, at det Grønne Råd er kommet med følgende type af anbefalinger.

- hensyn og principper som bør indtænkes i forbindelse med udarbejdelsen af omlægningsplanen.
- konkrete arealer som bør indgå i de udpegede arealer i omlægningsplanen, da de oplever der på disse arealer er særlige store naturværdier at bevare / udvikle.

Da det Grønne Råd først har afleveret deres endelige anbefalinger medio april, vil forvaltningen gennemgå de fremsendte anbefalinger på mødet, herunder forvaltningens faglige vurdering af de fremsendte forslag.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen

Bilag

Det grønne råds input til grøn trepart

Punkt 51: Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo 2025-2034

01.05.11-P20-1-22

Resumé

Den invasive planteart kæmpebjørneklo er et problem i den danske natur og er giftig og skadelig for mennesker. Randers Kommune har tidligere haft en indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo, som er udløbet i 2020. Da kæmpebjørneklo stadig er et problem i Randers Kommune vurderer forvaltningen, at der er behov for en ny indsatsplan for perioden 2025-2034.

Med en vedtaget indsatsplan kan Randers Kommune påbyde ejere - såvel offentlige som private - pligt til at foretage en effektiv bekæmpelse af planten.

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget at nærværende forslag til en ny indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo sendes i offentlig høring i 8 uger.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at forslag til ny indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo i Randers Kommune sendes i offentlig høring i 8 uger.

Beslutning

Godkendt.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Kæmpebjørneklo er en invasiv planteart, som tilhører skærmpantefamilien.

Planten udgør et problem for den danske natur og biodiversitet. En enkelt plante sætter i gennemsnit 20.000 frø og arten kan derfor hurtigt danne store bestande. I kombination med dens højde og store blade kan den skygge de hjemmehørende planter bort. Dette medfører færre plantearter og dermed færre levesteder for bl.a. insekter. Ligeledes er saften fra kæmpebjørneklo giftig og skadelig for mennesker. Hvis saften kommer i kontakt med huden og efterfølgende bliver udsat for sollys, kan der opstå forbrændinger og overfølsomhedsreaktioner.

Randers Kommune ligger ved udløbet af Gudenåen og derfor tilføres der frø fra kæmpebjørneklo hertil fra andre steder i hele Østjylland.

Kæmpebjørneklo er den eneste invasive planteart, som er omfattet af lovgivning (bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo). Ved vedtagelse af en indsatsplan, kan kommunen pålægge ejere eller brugere af arealer, hvor der findes kæmpebjørneklo, at bekæmpe planten.

Randers Kommune har tidligere haft en indsatsplan for perioden 2012-2020. Kæmpebjørneklo er dog stadig et problem i Randers Kommune, så forvaltningen finder det nødvendigt at vedtage en ny indsatsplan for perioden 2025-2034. Uden indsatsplan ingen mulighed for at pålægge grundejerne en bekæmpelse. En bekæmpelse, som er nødvendig for at forhindre, at biodiversiteten falder yderligere i Randers som følge af bjørneklo.

Indsatsplanen skal indeholde angivelse af indsatsområdet, frister for bekæmpelse af planten samt vejledning i hensigtsmæssige bekæmpelsesmetoder. I nærværende plan angives følgende krav til bekæmpelsesmetoderne:

Den konkrete bekæmpelse skal foregå ved en eller flere af følgende måder.

- Hele planten graves op eller rodstikkes.
- Punktsprøjtning på planten og skærmpaning evt. græsning.

- Afgræsning evt. suppleret med maskinel slåning og evt. punkt sprøjtning.

Brugen af pesticider.

Der må jf. gældende lovgivning alene anvendes sprøjtemidler, som er specifikt godkendt til kæmpebjørneklo.

Kommunens anvendelse af sprøjtemidler til bekæmpelse af kæmpebjørneklo er undtaget i aftalen mellem KL og Miljøministeriet fra 2007 om forsat afvikling af brugen af plantebeskyttelsesmidler på offentlige arealer. Kommunen må derfor godt anvende pesticider og anvende pesticider i begrænset omfang til punktsprøjtning, i form af ca. 800 g aktivt stof årligt.

Anvendelse af sprøjtemiddel i beskyttet natur kræver dog dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 4, der skal gives af naturmyndigheden. Tilladelsen gives kun, såfremt anden bekæmpelse ikke vurderes effektiv.

En 100% udfasning af brugen af pesticider vil indebære øget driftsudgifter til manuel bekæmpelse og vurderes at være i størrelsesorden af 350.000 kr. årligt, som ikke vil kunne findes indenfor eksisterende budget afsat til grøn drift uden en markant ændring af serviceniveauet for den grønne pleje og vedligeholdelse af de kommunale grønne områder.

Efter udløbet af den 8 ugers høringsfrist forelægges indsatsplanen med høringsvar til endelig godkendelse i miljø- og teknikudvalget.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Forslag til indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo

Punkt 52: Prioritering af midler til projektledelse, skovrejsning 2025-2027

09.00.00-A00-6-23

Resumé

For at kunne fortsætte den igangværende klimaskovrejsning i Randers kommune i overensstemmelse med byrådets Klimaplan og skovstrategi er der behov for, at der også i perioden 2025 til 2027 anvendes midler til projektledelsen af skovrejsningsopgaverne.

Det anbefales derfor, at der i hver af årene 2025 til 2027 til den fortsatte skovrejsning afsættes 0,35 mio. kr. årligt til projektledelse.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at der af de frigivne anlægsmidler til skovrejsning finansieres lønmidler til projektledelse af skovrejsningen svarende til en årlig udgift på 0,35 mio. kr. årligt i 2025, 2026 og 2027

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

For at fremme implementeringen af klimaplanens målsætning om etablering af mere skov i Randers Kommune har byrådet i budget 2022-2025 bevilget 2 mio. kr. i 2022 og 2 mio. kr. i 2023 til skovrejsning. I budget 2024-2027 blev der afsat yderligere 2 mio. kr. i 2024.

Byrådet har i december 2023 godkendt skovrejsningsstrategien for Randers Kommune. Formålet med Skovrejsningsstrategien er at udmønte målene for skovrejsning i Klimaplan 2050 om at etablere 3000 ha skov før 2030 og 9000 ha skov inden 2050. Af Skovrejsningsstrategien fremgår, at 15% af skovrejsningen skal være kommunal.

Status for skovrejsningen i Randers Kommune:

Det samlede bevilgede budget til skovrejsning udgør ca. 6 mio. kr. Prisen på landbrugsjord er på godt 200.000 kr./ha., så de 6 mio. kr. svarer til køb af 25 – 30 hektar.

Den af byrådet vedtagne strategi med at anvende de kommunale midler sammen med private midler har dog været en stor succes, idet der med anvendelse af ca. 1.6 mio. kr. er lykket at få medfinansiering til skovrejsningen af samlet 260 ha. skov i perioden 2018 – 2024 i form af ca. 60 ha. kommunal skov og ca. 200 ha. privat skov.

Der er derfor også forvaltningen forventning, at de resterende skovrejsningsmidler fortsat skal anvendes til at indgå i medfinansieringsaftaler med f.eks. Naturstyrelsen, vandforsyningerne, klimaskovfonden og private virksomheder. Dette indebærer, at projektledelsen af skovrejsningsindsatsen også fremover vil omfatte nedenstående aktiviteter.

Projektledelsen omfatter:

- At tilplante kommunale arealer med støtte fra klimaskovfonden. Der er søgt og opnået økonomisk støtte til skovrejsning ved Langå, O. Hornbæk og Romalt på i alt 23 ha. Støtten, som i alt har omfattet 1,5 mio. kr. er givet til jordbehandling, indkøb af træer, plantning og vedligehold af beplantningen i 3 år.
- Et samarbejde med menighedsråd om ekstensivering af drift af kirkejord. Kirkeministeriet har opfordret menighedsrådene om at bidrage til den grønne omstilling. I forlængelse heraf er menighedsråd, som ejer

kirkejord blevet tilbudt hjælp til omlægning, herunder etablering af skov. Asferg menighedsråd foretager skovrejsning på ca. 6 ha. Haslund-Ølst menighedsråd arbejder for at rejse 3 - 4 ha. skov.

- Et samarbejde med større virksomheder om etablering af skov. Forvaltningen har henvendt sig til flere af områdets store virksomheder med henblik på at indgå samarbejdsaftaler om skovrejsning. Dialogen er sket i tæt samarbejde med Erhverv Randers, som støtter fuldt og helt op om skovrejsningen. I øjeblikket arbejder forvaltningen sammen med Sparekassen Kronjylland om at rejse bynær skov omkring Spentrup.
- En kampagne målrettet virksomhederne i kommunen sammen med Klimaskovfonden og Erhverv Randers om skovrejsning. Kampagnen er baseret på hvordan virksomhederne kan synliggøre deres grønne profil, ved at medvirke til finansiering af konkrete skovrejsningsprojekter i Havndal, Vorup, Haslund, Årslev og O. Romalt.
- En aftale med Verdo om skovrejsning ved deres vandindvinding ved Vilstrup. Kommunen udarbejder i øjeblikket en indsatsplan til beskyttelse af drikkevandet ved kildepladsen i Vilstrup. Heri påbydes vandværket at foretage nødvendige arealmæssige indsatser på særlige sårbare områder indenfor indvindingsoplandet. Herefter kan Verdo være medfinansierende af drikkevandsbeskyttende tiltag, for eksempel skovrejsning. Når det endelige projekt er klar forelægges dette til politisk godkendelse af byrådet.
- Rådgivning og hjælp til private med planteplan og ansøgning til Klimaskovfonden. Der er indgået en samarbejdstale med Klimaskovfonden om en fælles indsats om skovrejsning i kommunen. I den forbindelse tilbyder kommunen lodsejere hjælp til afklaringer om skovrejsning, herunder vejlede om støtteordningerne hos Klimaskovfonden. I løbet af de seneste år har forvaltningen medvirket til at private lodsejere har fremsendt ansøgning om skovrejsning til klimaskovfonden på 25 ha.
- På kommunens hjemmeside er der via "Giv et træ" mulighed for private og virksomheder at købe træer, som plantes i Randers Kommune. Køber modtager herefter et diplom, som kan anvendes til gave eller til eget brug for at synliggøre bidraget til skovrejsning.
- Der er mulighed for at plante energiskov med popler på kommunale arealer, som måske senere skal anvendes til byvækst eller andet formål. Dette indebærer, at poplerne skal stævnes (fældes og lade stubbene skyde igen) hvert 20. år og, at der ikke kommer mere end 400 stk. andre arter ind pr. ha. Forvaltningen gennemgår i øjeblikket hvilke af de kommunalejede arealer der klimamæssigt med fordel kan tilplantes med energiskov.

Med vedtagelsen af Den Grønne Trepert i 2024, og implementeringen fra 2026, er det forventningen, at mulighederne for at opnå ekstern medfinansiering forbedres.

Projektledelse

Forvaltningens erfaring med at arbejde sammen med eksterne samarbejdspartnere om skovrejsning viser jf. ovenstående, at det er en tidskrævende opgave, som kræver en målrettet projektledelse. I 2023 og 2024 er der årligt anvendt 0,3 mio. kr. på opgaven. Et forbrug, som indgår i de samlede 1.6 mio.kr anvendt til skovrejsningen. jf. sag nr. 56. d. 8. april 2024 "Frigivelse af anlægsbevilling til klimaskovrejsning"

Projektledelsesopgaven omfatter sammenfattende nedenstående tiltag, som alle i ressourceforbrug er uafhængige af de konkrete skovrejsningsprojekter:

- Lokalisere nye egnede områder til kommunal og privat skovrejsning.
- Understøtte skovrejsning hos private lodsejere i samarbejde med Landboforeninger, Klimaskovfonden, og andre aktører.
- Understøtte skovrejsningen ved boligforeninger, grundejerforeninger, borgerforeninger, og menighedsråd.
- Skovrejsningskampagner overfor virksomhederne.
- Samarbejde med vandforsyningerne og Naturstyrelsen om fælles projekter og fælles finansiering af skovrejsningen.

Dertil kommer, at projektledelsen naturligvis også anvendes til gennemførelse af de konkrete skovrejsningsprojekter. Når skovrejsningen er privat finansieret dækkes den kommunale lønudgift til projektledelsen af skovrejsningen af skovejeren eller tilskudsgiveren. Opgaverne i forbindelse med selve skovrejsningen omfatter:

- Projektering og gennemførelse af skovrejsningen omfattende udarbejdelse af beplantningsplan, der fremmer CO2 binding og biodiversitet, indkøb af træer og entreprenørbistand samt projektstyring af beplantningen og dokumentation for CO2 binding overfor de eksterne bidragsydere.

Her er ressourceforbruget til projektledelsen delvis afhængig af skovens størrelse.

Økonomi

Af de resterende 4,4 mio. kr. frigivet på anlæg til skovrejsning foreslås 0,35 mio. kr. anvendt til finansiering af projektledelsen i hver af årene 2025, 2026 og 2027.

Forslaget indebærer, at i perioden 2023 til 2027 vil 1,65 mio. af de afsatte 6 mio. kr. til skovrejsning være anvendt til projektledelse.

Beløbet, der foreslås frigivet til projektledelse er 50.000 kr. højere end det beløb, som miljø- og teknikudvalget tidligere har afsat i bla. 2024 jf. sag nr. 56, d. 8. april 2024 "Frigivelse af anlægsbevilling til klimaskovrejsning" Stigningen skyldes lønstigninger.

Punkt 53: Retningslinjer for beskyttelse af kommunale træer

04.01.14-G00-2-25

Resumé

Ved bygge- og anlægsarbejder og arrangementer på og i nærheden af kommunale arealer er der på nuværende tidspunkt ingen retningslinjer for beskyttelse af de kommunale træer.

Forvaltningen har derfor ikke mulighed for at kræve erstatning, hvis Randers Kommunes træer beskadiges, så de efterfølgende må fældes, eller hvis de fældes direkte. Der er derfor behov for, at udvalget vedtager retningslinjer, som giver mulighed for at kræve erstatning for de beskadigede kommunale træer, så de kan udbedres eller genetableres.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til miljø- og teknikudvalget,

1. at retningslinjer for beskyttelse af kommunale træer godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

På nuværende tidspunkt har forvaltningen ikke mulighed for at kræve erstatning, når Randers kommunes træer beskadiges. Det er selvom træer fældes, og potentielt må erstattes med et nyt træ. Det kan være skader, som sker i forbindelse med f.eks. gravetilladelser, byggetilladelser, nedrivningstilladelser eller arrangementstilladelser.

Derfor har forvaltningen udarbejdet forslag til retningslinjer for arbejdet ved og i nærheden af kommunale træer (se bilag 1), som angiver de nødvendige tiltag til beskyttelse af træerne. Hvis der sker skader, er der som del af retningslinjerne fastsat forslag til takster for erstatning, graderet efter skadernes omfang.

For at kunne håndhæve retningslinjerne, og i givet fald stille krav om erstatning, skal retningslinjerne vedtages politisk.

Når de er politisk vedtaget, vil retningslinjerne blive lagt op på kommunens hjemmeside. Aktører vil ved bygge-, nedrivnings- og graveansøgninger og ansøgninger til arrangementer, blive gjort bekendt med retningslinjerne og konsekvenserne ved at lave skader.

I selve grave-, bygge-, nedrivnings- og arrangementtilladelserne vil følgende passus blive indarbejdet:

"Det er konstateret, at der på eller ved byggepladsen er bevaringsværdige kommunale træer, der skal derfor forud for arbejdets igangsætning fremsendes fotodokumentation til Natur@Randers.dk, som viser en efter kommunens vurdering korrekt beskyttelse af træerne, som angivet i dette link (her indsættes link til Randers Kommunes hjemmeside med retningslinjerne for kommunale træer, se bilag 1). Randers Kommune vil foretage kontroltilsyn og kan standse arbejdet, hvis der ikke er foretaget tilstrækkelig beskyttelse af træerne, samt kræve erstatning for eventuelle skader på træerne. Erstatningstakster fremgår af dette "link". Kontakt Natur@Randers.dk hvis der er spørgsmål til beskyttelse af træerne".

Træerne, som er beskyttet, udpeges fremover konkret i de meddelte tilladelser, og med en henvisning til de politisk godkendte retningslinjer (se bilag 1). Udpegningen foretages af Natur og Miljø som et vedhæftet kortbilag, og kan følges op ad et fysisk møde med den pågældende ansøger på lokationen, hvor der kan anvises løsninger og råd vedrørende beskyttelsen af træet.

Retningslinjerne angives hver gang der gives tilladelser, såsom grave-, bygge-, nedrivnings- og arrangementstilladelser, og øvrige tilladelser, hvor der er risiko for at kommunale træer kan lide skade. Retningslinjerne gælder for alle, dvs. både

eksterne entreprenører, arrangementsholdere, samt ved internt bestilte opgaver og arrangementer.

Retningslinjerne gælder ikke for almindelige grundejere, hvis de agerer i privat regi. I sådanne situationer håndteres sagen efter VAT19, en dansk anerkendt norm for værdisætning af skader på enkeltstående træer.

Retningslinjerne gælder også for Randers kommunes egne opgaver og arrangementer, dvs. i Randers kommunes egenskab af bygherre ved ombygninger, nybyggeri og andre anlægsprojekter og ved kommunale arrangementer. Her vil forvaltningen kunne rådgive omkring beskyttelse af træer ud fra de vedtagne retningslinjer og kan også inddrive eventuelle erstatninger, hvis der sker skader.

Taksterne vil indgå i Randers kommunes takstblad og indeksreguleres efter gældende regler.

Alle kommunale træer vil være omfattet af retningslinjerne på tværs af forvaltningernes ansvarlige driftsområder.

Beskyttelse af bevaringsværdige træer i lokalplaner:

For at beskytte bevaringsværdige træer er det normal praksis i forvaltningen, at der i lokalplanarbejdet arbejdes målrettet på at beskytte bevaringsværdige træer og anden beplantning. Dette gøres direkte ved udpegningen af de bevaringsværdige træer i lokalplanen omfattende en beskyttelse i anlægsfasen og indirekte ved en hensigtsmæssig disponering af byggefelter, infrastruktur anlæg og vej/sti forløb.

Derudover søger forvaltningen også at beskytte de bevaringsværdige træer og anden beplantning ved i dialogen med bygherre, at opfordre til i anlægsfasen at understøtte en efterfølgende professionel håndtering af plejen af træer og bevoksning i driftsfasen.

Økonomi

Der vil ikke være udgifter forbundet med godkendelse af retningslinjerne for beskyttelse af kommunale træer.

Udgifter til erstatning af beskadigede træer vil fremadrettet blive afholdt af skadevolder, og vil derfor ikke belaste kommunens budgetter til grøn drift på tværs af forvaltningernes driftsområder.

De nuværende udgifter til erstatning af beskadigede træer er ikke opgjort særskilt.

Bilag

Retningslinjer for kommunale træer og standardtekst til lokalplaner om bevaringsværdige træer

Punkt 54: Takst for styrket affaldstilsyn

09.30.00-100-1-25

Resumé

Den 1. januar 2025 trådte en ny bekendtgørelse om affaldstilsyn i kraft. Det betyder, at kommunen skal til at udføre affaldstilsyn målrettet kontrol af den lovpligtige sortering af affaldet i 10 fraktioner hos erhvervslivet. Affaldstilsynet omfatter også erhverv, der ikke tidligere har været underlagt et regelmæssigt tilsyn såsom detailhandlen og supermarkeder.

Det nye affaldstilsyn skal betales af erhvervsvirksomhederne i form af et brugerbetalt gebyr. Gebyret skal dække alle kommunens omkostninger i forbindelse med forberedelse, tilsyn, afrapportering samt opfølgning på affaldstilsynet i form af håndhævelse. Gebyret opkræves for den tid det samlede tilsyn tager i forhold til den enkelte virksomhed, således at den nye affaldstilsynsopgave er udgiftsneutral for byrådet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget og økonomiudvalget,

1. at gebyrtaksten for affaldstilsyn godkendes

Beslutning

Indstilles godkendt.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Staten har indført styrket affaldstilsyn ved vedtagelsen af bekendtgørelse om affaldstilsyn.

Det betyder for det første, at forvaltningen udover det almindelige miljøtilsyn skal gennemføre affaldstilsyn på alle virksomheder (industri og landbrug), hvor der i forvejen udføres basistilsyn.

For det andet skal Randers Kommune årligt udføre 73 affaldstilsyn med erhverv, som ikke ellers er omfattet af reglerne for miljøtilsyn. Disse affaldstilsyn fastsættes af Miljøstyrelsen.

Formålet med indførelsen af affaldstilsyn med erhvervslivet er at forøge genanvendelse og genbrug af ressourcer og reducere mængden af affald. Danmark er i dag helt i bund i EU i forhold til efterlevelse af ambitionen om at fremme den cirkulære økonomi, hvor ressourcer anvendes igen og igen, og ikke som i dag ender som affald, der afbrændes herhjemme eller i udlandet.

I 2025 udpeger Miljøstyrelsen i første omgang puljer af erhverv, som Randers Kommune skal føre affaldstilsyn med, omfattende en instruks om antal og brancher, hvor der skal gennemføres affaldstilsyn. Herefter udpeger Miljøstyrelsen konkrete virksomheder, der skal gennemføres affaldstilsyn på. Første udpegning omfatter virksomheder indenfor detailhandlen og nedbrydningsbranchen og udgøres af 19 affaldstilsyn.

I forbindelse med affaldstilsyn skal Randers Kommune fastsætte gebyrtakster for et kalenderår af gangen, jf. §11 i bekendtgørelse om affaldstilsyn. Gebyret skal indeholde alle omkostninger i forbindelse med tilsynet f.eks. transport, indkøb af digital platform, løn i forbindelse med sagsbehandling, administration mm.

Forvaltningen har med udgangspunkt heri beregnet, at den nødvendige takst til at dække forvaltningens udgifter til at gennemføre affaldstilsynet med erhvervslivet i det fastsatte omfang og med det i bekendtgørelsen anførte indhold er 755 kr./time. Taksten dækker udgifter til løn med 513 kr., direkte udgifter til systemudgifter, transport og kommunikation mv. for 86 kr. samt indirekte omkostninger til fælles administration og ledelse, bygning mv. for 156 kr.

Det er i forbindelse med beregningen estimeret, at der vil være ca. 228 affaldstilsynsopgaver pr. år, som samlet vil have et omfang på ca. 1.000 tilsynstimer pr. år., hvortil der skal anvendes ca. 0,77 årsværk. Heraf er der, som nævnt ovenfor, 73 tilsynsopgaver, som er udpeget af Miljøstyrelsen. Det antages, at en typisk tilsynssag uden opfølgning vil have et

tidsforbrug på ca. 4,5 timer svarende til en gebyrudgift på 3.360 kr. Foretages det typiske affaldstilsyn sammen med det almindelige miljøtilsyn vurderes det, at der skal anvendes lidt mindre tid til affaldstilsynsopgaven, mens tidsforbruget er lidt større i forbindelse med tilsynssager med opfølgning.

Forud for affaldstilsyn varsles virksomhederne, heri er der information om affaldstilsynet og gebyrtaksten, samt baggrunden for tilsynet.

Desuden er det nye takstgebyr tilføjet takstoversigten for 2025 (side 12) og beskrivelse af affaldstilsyn og takst vil blive tilføjet på Randers Kommunes hjemmeside på samme måde som Miljøtilsyn.

Økonomi

Indtægten for affaldstilsynet er indeholdt i Natur og Miljø budget og finansierer tilsvarende udgifter til bl.a. ny medarbejder, da opgaven er omfattende. Godkendelse af gebyret er således udgiftsneutralt.

Punkt 55: Klimaplan 2050 - Statusrapport 2024.

01.30.00-G01-1-24

Resumé

Der gives en årlig status på mål og indsats relateret til kommunens DK2020 klimaplan samt de overordnede resultater i det nyeste klimaregnskab fra 2022.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til byrådet via miljø- og teknikudvalget, bæredygtighedsudvalget og økonomiudvalget,

1. at afrapporteringen godkendes.

Beslutning

Indstilles godkendt med 5 stemmer for og 1 stemme imod. Imod stemte Frank Nørgaard.

Bo Vestergaard og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Status på Randers Kommunes klimaarbejde 2025

Randers Kommune forpligtede sig i 2021, med vedtagelsen af DK2020 Klimaplanen, til at reducere drivhusgasudledningen med 70% i 2030 sammenlignet med 1990-niveauet.

Som led i klimaplanen har byrådet besluttet, at der årligt udarbejdes en statusrapport for implementeringen. Rapporten giver byrådet et løbende overblik over fremskridt i klimaindsatsen samt eventuelle behov for justeringer af kursen.

For at sikre et solidt, datadrevet grundlag for politiske beslutninger anvender Randers Kommune tal fra PlanEnergis klimaregnskab. Klimaregnskabet opgør udledningen for Randers Kommunes geografiske område særskilt. Det seneste regnskab blev præsenteret på byrådets temamøde den 22. januar 2025.

Målsætningen om 70 % reduktion kræver en koordineret indsats på tværs af alle niveauer – fra internationale og nationale politikker til kommunale planer og lokale initiativer. Randers Kommunes klimaindsats er organiseret omkring tre centrale spor:

- **Kommunens egen drift:** Reduktion af udledninger fra kommunale bygninger, institutioner og transport.
- **Planlægning, myndighedsbehandling og samarbejde:** Fremme af den grønne omstilling gennem lokalplanlægning, regulering og partnerskaber.
- **Borgere og virksomheder:** Støtte og engagement af lokalsamfundet i arbejdet for at nå klimamålene.

Ved at arbejde systematisk inden for disse tre områder sikrer Randers Kommune, at klimaindsatsen både er ansvarlig og resultatskabende.

Årets statusrapport viser, at drivhusgasudledningen inden for kommunens geografiske grænser siden 1990 er reduceret med 52 %. Udviklingen er dog ikke ensartet på tværs af sektorer. Den største fremgang er sket i energisektoren, hvor udledningerne er faldet med over 70 %. Transport- og landbrugssektorerne udgør fortsat betydelige udfordringer og kræver øget opmærksomhed for at indfri 2030-målet.

Status på projekter

Randers Kommunes Klimaplan2050 omfatter en række projekter og delmål, der tilsammen skal understøtte kommunens ambitioner om en markant reduktion i drivhusgasudledningen.

Siden planens vedtagelse i 2021 er flere projekter blevet afsluttet, herunder politikker og initiativer inden for vådområder, skovrejsning, energistrategi, mad- og måltidsstrategi samt nye rammer for bæredygtige indkøb. En række projekter er overgået til en løbende indsats, hvor arbejdet videreføres som en del af kommunens drift. Hovedparten af projekterne er fortsat under implementering og følger de opstillede tidsplaner. Enkelte projekter er blevet forsinkede, mens andre har vist sig vanskelige at realisere på grund af strukturelle udfordringer, eksempelvis ændrede rammevilkår eller tekniske barrierer. Det samlede billede viser dog, at indsatsen på tværs af sektorområder skrider frem i overensstemmelse med den overordnede strategi.

Status på de fem strategiske top mål i Klimaplan2050

Klimaplanen fokuserer særligt på fem strategiske mål, som samlet set vil give de største bidrag til reduktion af drivhusgasudledninger i Randers Kommune. Status pr. januar 2025 er som følger:

- **Skovrejsning**

Mål for 2030: 3.000 ha ny skov, hvoraf 15 % er kommunal skov.

Status: Siden 2018 er der etableret skovrejsning på 269,91 ha, heraf 212,25 ha gennem private tilladelser og 57,66 ha gennem kommunale projekter.

- **Genetablering af vådområder**

Mål for 2030: 650 ha genetablerede vådområder.

Status: I 2024 er der genetableret 70 ha. Status er uændret siden 2023.

- **Grøn omstilling af persontransport**

Mål for 2030: 25 % af de personbiler, der er registreret i Randers Kommune, skal være el- eller brintdrevne.

Status: I 2024 er andelen af elbiler steget til 11,37 %, fra 6,1 % i 2023. Der blev registreret 550 nye biler i 2024, men tilvæksten var ikke udelukkende fossilfri.

- **Nedlæggelse af olie- og gasfyr til individuel opvarmning**

Mål for 2030: Udfasning af alle individuelle olie- og gasfyr.

Status: I januar 2025 er der registreret 2.423 oliefyr og 5.496 naturgasfyr i Randers Kommune. Med den igangværende fjernvarmeudrulning forventes antallet at falde væsentligt.

- **Reducering af fossilt brændstofforbrug i industrien**

Mål for 2030: 60 % reduktion i forbruget af fossilt brændstof sammenlignet med 1990-niveau.

Status: Forbruget af fossilt brændstof i industrien er reelt ikke faldet siden 2018. I perioden fra 2018 til 2022 er forbruget kun reduceret med cirka 1 %, hvilket betyder, at industrien stort set bruger samme mængde fossilt brændstof som for fem år siden.

Statusrapporten for 2024 giver et samlet overblik over Randers Kommunes klimainsats og gør det muligt både at orientere sig hurtigt og dykke ned i de konkrete målsætninger og resultater. Ud over de kvantitative data præsenterer rapporten også, hvordan kommunen i praksis omsætter klimaplanens mål til handling – inden for områder som transport, energi, natur og landbrug, bæredygtig levevis og kommunens egen drift.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

MTU - Status 2024 oplæg 6 maj 2025

Statusrapport Klimaplan - 2024

Punkt 56: Forslag fra Anker Boje, Østbroen vedr. dispensation for udeservering ved MUNN

00.01.00-G01-38-25

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning

Beslutning

Der foretages ikke yderligere i sagen.

Bo Vestergaard, Jens Peter Hansen og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Anker Boje har i mail af d. 15/04-2025 fremsendt følgende:

Hej Jens Heslop og Frank Nørgaard

Jeg ønsker denne sag på næste møde i miljø og teknik, for at diskutere de nuværende regler som virker lidt som en bremse for den udvikling som alle gerne ønsker for Randers midtby, angående mere liv og mulighed for at tiltrække folk til bymidten.

Jeg foreslår at vi giver dispensation, i denne sag således at der gives tilladelse til servering af kaffe udendørs allerede fra kl. 8.00 om morgenen i forår/sommer perioden.

Bilag

Bilag - Korrespondance vedr. dispensation udeservering MUNN

Tilladelse

Udeserveringsareal - opmåling, MUNN

Punkt 57: Anmodning fra Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti vedr. udpegning af §3 arealer

00.01.00-G01-39-25

Indstilling

Sagen forelægges til beslutning

Beslutning

Forkastet med 4 stemmer imod og 1 stemme for. For stemte Frank Nørgaard.

Udvalget bemærkede, at forvaltningen skal indgå i dialog med lokale landbrugsforeninger om den fremtidige kommunikation vedrørende udpegning af § 3 arealer.

Frank Nørgaard begærede sagen i byrådet med standsningsret.

Bo Vestergaard, Jens Peter Hansen og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.

Sagsfremstilling

Frank Nørgaard, Dansk Folkeparti, har i mail af d. 24/4-2025 fremsendt følgende:

Siden Nytår har jeg fået en del henvendelser fra landmænd som i de mørke måneder planlægger driften af deres arealer for 2025 sæsonen. Her opdager de, at kommunen har ændret den fremtidige anvendelse på nogle af deres arealer UDEN at give besked herom.

For det første mener jeg det er forkert at man ikke informerer berørte landmænd inden man går igang, og for det andet så mener jeg det er ganske urimeligt kort før Den Grønne Treparts omfordeling af landbrugets produktionsarealer, at ned klassificerer dyrt købt produktionsjord til §3 arealer som ikke har samme værdi.

Flere af de landmænd jeg har talt med, har sammen med deres rådgivere klaget, eller forventer at påklage sagen, og i den forbindelse får de besked om, at kommunen kan besigtige arealerne mellem maj og november måned... dette er bestemt ikke godt nok, da arealerne jo indgår i deres drift for bl.a. at kunne overholde forskellig lovgivning.

Jeg skal derfor bede om at få sagen sat på førstkommende møde i MTU, med henblik på at søge enighed om, at kommunen annullerer de allerede udpegede §3 arealer (jeg forventer at forvaltningen har overblik over de arealer som er udpeget 2024-2025), og stopper det videre arbejde med dette indtil der er en afklaring på arealfordelingen i Den Grønne Trepert.

Bilag

Lovpligtig opgave med efterslæb_Oplæg_MTU_06/05-2025

Punkt 58: Gensidig orientering

00.22.04-G01-3-21

Beslutning

Intet særskilt at berette.

Bo Vestergaard, Jens Peter Hansen og Anker Boje deltog ikke i sagens behandling.

Steen Bundgaard deltog som stedfortræder for Anker Boje.